

Dosar nr. 2r-624/19

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud.: I. Rusu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.: I. Grosu, A. Ciobanu, A. Garbuz)

DECIZIE

27 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Nina Zagatnaia și Inna Zagatnaia,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Galina Usic
împotriva Ninei Zagatnaia și Innei Zagatnaia cu privire la împărțirea bunului imobil
proprietate comună pe cote-părți prin vânzarea la licitație,
împotriva încheierii din 09 august 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost
respinsă cererea privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului și nu s-a
dat curs cererii de apel, și împotriva încheierii din 29 august 2019 a Curții de Apel
Bălți, prin care a fost restituită cererea de apel declarată de Nina Zagatnaia și Inna
Zagatnaia împotriva hotărârii din 13 mai 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 24 mai 2017 Galina Usic a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Ninei Zagatnaia și Innei Zagatnaia cu privire la împărțirea bunului imobil proprietate
comună pe cote-părți prin vânzarea la licitație (f.d. 3-4).

Prin hotărârea din 13 mai 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, a fost
admisă acțiunea depusă de Galina Usic. A fost partajat bunul imobil – gospodăria
situată în or. Drochia, str. Vasile Lupu 93, nr. cadastral xxxxx între Galina Usic și Nina
Zagatnaia, Inna Zagatnaia proporțional cotelor părți deținute de fiecare și anume pentru
Galina Usic – ½ cotă-parte, iar pentru Nina Zagatnaia și Inna Zagatnaia ½ cotă-parte. A
fost dispusă vânzarea bunului imobil – gospodăria situată în or. Drochia, str. Vasile
Lupu 93, nr. cadastral xxxxx la licitație și distribuirea prețului către coproprietari
proporționali cotei-părți. A fost încasat în mod solidar de la Nina Zagatnaia și Inna
Zagatnaia în beneficiul Galinei Usic cheltuielile de judecată în mărime de 300 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea din 13 mai 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul
Central, Nina Zagatnaia și Inna Zagatnaia, au contestat-o cu apel, la 12 iunie 2019 (f.d.
173).

Prin încheierea din 09 august 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea
Ninei Zagatnaia și Innei Zagatnaia privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea
apelului, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Nina Zagatnaia și Inna Zagatnaia
împotriva hotărârii din 13 mai 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central și s-a
comunicat apelantelor Nina Zagatnaia și Inna Zagatnaia despre necesitatea prezentării
dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 373 de lei și a cererii de apel motivată,

până la 28 august 2019, ora 16⁰⁰. Totodată, s-a explicat apelantelor că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel va fi restituită (f.d. 177).

Prin încheierea din 29 august 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost restituită cererea de apel declarată de Nina Zagatnaia și Inna Zagatnaia împotriva hotărârii din 13 mai 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor stipulate în încheierea din 09 august 2019 a Curții de Apel Bălți (f.d. 181).

La 26 septembrie 2019 Nina Zagatnaia și Inna Zagatnaia au declarat recurs împotriva încheierilor din 09 august 2019 și 29 august 2019 ale Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, repunerea în termenul de declarare a recursului, casarea integrală a încheierilor recurate și intentarea procedurii de apel.

În motivarea recursului, recurentele Nina Zagatnaia și Inna Zagatnaia au indicat că despre încheierea din 29 august 2019 a Curții de Apel Bălți au aflat abia la 11 septembrie 2019, când le-a fost prezentată cauza pentru a lua cunoștință cu materialele acesteia.

Recurentele au susținut că nu au avut timp să-și angajeze un avocat care să le reprezinte interesele în instanța de apel, respectiv au fost nevoite să studieze singure actele și lucrările cauzei, iar ca urmare au constatat că semnăturile aplicate pe avizele de recepție, nu le aparține și nici data înserată pe aviz nu este descifrabilă (f.d. 179, 180).

Recurentele consideră că altcineva a semnat avizele de recepție a încheierii din 09 august 2019 a Curții de Apel Bălți, ceea ce este ilegal. Mai mult ca atât, simplă analiză a semnăturilor aplicate de ele pe apel și avizele de recepție a încheierii menționate atestă că semnăturile sunt diferite și nu le aparțin lor.

Recurentele au menționat că odată ce au depus apel împotriva hotărârii primei instanțe nu putea să riște cu examinarea apelului lor din considerentul neachitării taxei de stat în mărime de 373 de lei, or gospodăria proprietate comună pe cote-părți a cărei împărțire se solicită prin vânzarea la licitație, este unicul loc de trai. De fapt, de alt imobil nu dispun, iar în imobilul în litigiu au efectuat reparație pentru care a suportat cheltuieli împovărătoare.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În conformitate cu art. 368 alin. (3) Cod de procedură civilă, încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul.

După cum denotă materialele cauzei, copia încheierii din 29 august 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituită cererea de apel declarată de Nina Zagatnaia și Inna Zagatnaia împotriva hotărârii din 13 mai 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor stipulate în încheierea din 09 august 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost expediată părților la proces, la 02 septembrie 2019, conform informației anexate la materialele cauzei (f.d. 102), iar recurentele au făcut cunoștință cu aceasta la 11 septembrie 2019, fapt confirmat prin declarația din aceeași dată (f.d. 183).

În aceste circumstanțe, instanța de recurs consideră inoportun a se expune asupra cerinței Ninei Zagatnaia și Innei Zagatnaia cu privire la repunerea în termen de declarare a recursului, or actele și lucrările cauzei confirmă că recursul a fost declarat de Nina Zagatnaia și Inna Zagatnaia, la 26 septembrie 2019, cu respectarea termenului indicat la art. 425 Cod de procedură civilă.

Examinând recursul declarat de Nina Zagatnaia și Inna Zagatnaia, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră

neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Iar, în conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă indubitabil că, la 24 mai 2017 Galina Usic a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ninei Zagatnaia și Innei Zagatnaia cu privire la împărțirea bunului imobil proprietate comună pe cote-părți prin vânzarea la licitație (f.d. 3-4).

Prin hotărârea din 13 mai 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, a fost admisă acțiunea depusă de Galina Usic. A fost partajat bunul imobil – gospodăria situată în or. Drochia, str. Vasile Lupu 93, nr. cadastral xxxxx între Galina Usic și Nina Zagatnaia, Inna Zagatnaia proporțional cotelor părți deținute de fiecare și anume pentru Galina Usic – ½ cotă-parte, iar pentru Nina Zagatnaia și Inna Zagatnaia ½ cotă-parte. A fost dispusă vânzarea bunului imobil – gospodăria situată în or. Drochia, str. Vasile Lupu 93, nr. cadastral xxxxx la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporționali cotei-părți. A fost încasat în mod solidar de la Nina Zagatnaia și Inna Zagatnaia în beneficiul Galinei Usic cheltuielile de judecată în mărime de 300 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea din 13 mai 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, Nina Zagatnaia și Inna Zagatnaia, au contestat-o cu apel, la 12 iunie 2019 (f.d. 173).

Prin încheierea din 09 august 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea Ninei Zagatnaia și Innei Zagatnaia privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Nina Zagatnaia și Inna Zagatnaia împotriva hotărârii din 13 mai 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central și s-a comunicat apelantelor Nina Zagatnaia și Inna Zagatnaia despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 373 de lei și a cererii de apel motivată, până la 28 august 2019, ora 16⁰⁰. Totodată, s-a explicat apelantelor că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel va fi restituită (f.d. 177).

Urmare a neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel din încheierea din 09 august 2019, prin încheierea din 29 august 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost restituită cererea de apel declarată de Nina Zagatnaia și Inna Zagatnaia împotriva hotărârii din 13 mai 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor stipulate în încheierea din 09 august 2019 a Curții de Apel Bălți (f.d. 181).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Conform art. 365 alin. (1) lit. d) și alin. (1¹) Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele

cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

La caz, instanța de recurs menționează că, la 09 august 2019 instanța de apel a emis încheierea, prin care a respins cererea Ninei Zagatnaia și Innei Zagatnaia privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, nu a dat curs cererii de apel declarată de Nina Zagatnaia și Inna Zagatnaia împotriva hotărârii din 13 mai 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Central și a comunicat apelantelor Nina Zagatnaia și Inna Zagatnaia despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 373 de lei și a cererii de apel motivată, până la 28 august 2019, ora 16⁰⁰. Totodată, a explicat apelantelor că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel va fi restituită (f.d. 177).

Încheierea din 09 august 2019 a fost expediată apelantelor Nina Zagatnaia și Inna Zagatnaia la adresa acestora indicată în cererea de apel nemotivată și anume - or. Drochia, str. V. Lupu 93 și or. Drochia str. V. Lupu 93 A (f.d. 178).

Subsecvent, instanța de recurs menționează că conform avizelor de recepție coroborate cu informația publică plasată pe pagina web a ÎS „Poșta Moldovei” la rubrica „serviciul on-line de urmărire a expedierii (Track&Trace)” (<http://www.posta.md/ru/tracking?id=DS3118129452AS> și <http://www.posta.md/ru/tracking?id=DS3118129455AS>), se atestă îndubitabil că încheierea din 09 august 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost recepționată de apelantele Nina Zagatnaia și Inna Zagatnaia, la 15 august 2018 (f.d. 179, 180).

Reieșind din cele relatate, Colegiul atestă că, instanța de apel a respectat cu strictețe procedura de comunicare a actului judecătoresc prevăzută de art. 100, 104 Cod de procedură civilă, însă, deși indicațiile instanței de apel urmau a fi executate până la 28 august 2019, ora 16⁰⁰, acestea nu au fost îndeplinite în termenul stabilit.

În continuare, instanța de recurs, în conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 112 alin. (3) din Codul de procedură civilă, actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

Art. 113 din Codul de procedură civilă, stabilește că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normelor citate supra, este necesar de a menționa și faptul că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Astfel, instanța de recurs subliniază că în cazul în care instanța de judecată a stabilit un anumit termen în care trebuie efectuate anumite acțiuni procesuale impuse prin lege, partea care urmează să le execute are obligația de a îndeplini aceste acțiuni în termenul indicat în actul de dispoziție judecătorească.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată ca fiind întemeiată încheierea instanței de apel, prin care s-a respins cererea apelantelor Ninei Zagatnaia și Innei Zagatnaia privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului în mărime de 373 de lei.

Or, apelantele Nina Zagatnaia și Inna Zagatnaia, solicitând scutirea de la achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel, nu au prezentat probe justificative, care ar confirma imposibilitatea acestora de a achita taxa de stat.

De altfel, certificatul eliberat de Casa Națională de Asigurări Sociale nr. 2018/31/1511 din 12 septembrie 2018, în care se indică că Nina Zagatnaia primește suport financiar în mărime de 100 de lei și pensia de urmaș în mărime de 540,12 de lei, nu confirmă imposibilitatea apelantelor de a achita taxa de stat la depunerea apelului motivat în mărime de 373 de lei (f.d. 149).

Mai mult ca atât, la depunerea cereri de scutire de la achitarea taxei de stat la depunerea apelului Nina Zagatnaia și Inna Zagatnaia nu au prezentat probe care ar confirma faptul lipsei altor surse financiare sau modalități de achitare a taxei de stat.

De asemenea, apelantele pentru confirmarea stării materiale precare urmau să prezinte informația de la IP „Agenția Servicii Publice” privind prezența sau lipsa dreptului de proprietate asupra altor bunuri imobile, sau a mijloacelor de transport.

În urma celor relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție opinează că recurente prin argumentele prezentate nu au confirmat așa condiții materiale, care pot fi apreciate ca temei pentru scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea apelului, iar soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat este corectă și în concordanță cu opinia Curții Europene a Drepturilor Omului, care în practica sa a menționat că la soluționarea acestei chestiuni trebuie să fie elucidate nu doar capacitatea de a achita taxa de stat, dar și esența litigiului și circumstanțele specifice ale cauzei.

Instanța de recurs atenționează că nedepunerea de către recurente a diligenței necesare pentru înlăturarea în termen a neajunsurilor nu poate constitui o circumstanță favorabilă în anularea încheierilor contestate, cât timp nu au indicat ce le-a împiedicat în termenul acordat să înlătore neajunsurile cererii de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a menționa faptul că recurentele Nina Zagatnaia și Inna Zagatnaia, cunoscând despre încheierea instanței de apel din data de 09 august 2019, prin care a fost respinsă cererea Ninei Zagatnaia și Innei Zagatnaia privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Nina Zagatnaia și Inna Zagatnaia împotriva hotărârii din 13 mai 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central și s-a comunicat apelantelor Nina Zagatnaia și Inna Zagatnaia despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 373 de lei și a cererii de apel motivată, până la 28 august 2019, ora 16⁰⁰, nu au luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță, în speță îndeplinirea la timp a actului de dispoziție al instanței de apel, care le-a acordat termen rezonabil pentru înlăturarea neajunsurilor apelului.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Dispoziții similare sunt prevăzute și în art. 56, alin. (3) din Codul de procedură civilă potrivit cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Buna-credință prezumă că partea este obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor, despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, este cert că neprezentând apelul motivat și dovada achitării taxei de stat în termenul acordat de instanța de apel, Nina Zagatnaia și Inna Zagatnaia au demonstrat o neglijență a drepturilor lor procedurale stipulate în legislația națională.

Ținând cont de cele relatate și având în vedere faptul că încheierile din 09 august 2019 și 29 august 2019 ale Curții de Apel Bălți sunt legale și întemeiate, iar argumentele invocate de către recurente sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierile instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Nina Zagatnaia și Inna Zagatnaia.

Se mențin încheierile din 09 august 2019 și 29 august 2019 ale Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Galina Usic împotriva Ninei Zagatnaia și Innei Zagatnaia cu privire la împărțirea bunului imobil proprietate comună pe cote-părți prin vânzarea la licitație.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan